

VELKOMMEN TIL SPORET VED SKJERN HOVEDGÅRD

Den afmærkede rute er ca. 3 km lang. Numrene på kortet henviser til nedenstående beskrivelser. God tur.

Landskabet omkring Sjern Hovedgård og Nørreåen bugter sig gennem et typisk midtjysk ådalslandskab: Grønne enge omgivet af kratbevoksede skrænter. Ådalen er dannet i slutningen af sidste istid for ca. 10.000 år siden, hvor store smeltevandsmasser skabte en bred, sandet smeltevandsdal. Nørreåen er i dag kun en lille rest af datidens kæmpeflod.

1 NATURSTI

Sporet følger Nørreåens bred; her er en fin udsigt mod Skjern Kirke. Sporet er her en del af en afmærket natursti, som Viborg Amt vedligeholder. Der findes mange brændenælder langs ruten, men også hanekro og døvnælde, der ligner brændenælder.

2 SKJERN VOLDSTED

Voldstedet stammer fra middelalderen. Det nævnes første gang i et skiftebrev fra 1347. Bygningerne blev fjernet i 1694, men flere af stenene blev genbrugt ved opførelsen af Skjern Hovedgård. En informationstavle på stedet fortæller nærmere om det gamle voldsteds indretning og historie. Læg mærke til de mange vinbjergsnegle, som trives særlig godt på grund af den kalkholdige mørtel på voldstedet.

3 LÆHEGN

På den sandede jord er det nødvendigt at sikre afgrøderne læ for vinden. Hegnene er samtidig levested for vilde planter og dyr. Her findes en alsidig plantevækst med blandt andet hyld, tjørn, valmuer og lucerne. I sommerhalvåret svirrer der mange sommerfugle omkring blomsterne.

4 FUGTIG LAVNING

Tidligere drænede man mange vandfyldte lavninger eller fyldte dem op med affald. I dag lader man dem ofte gro

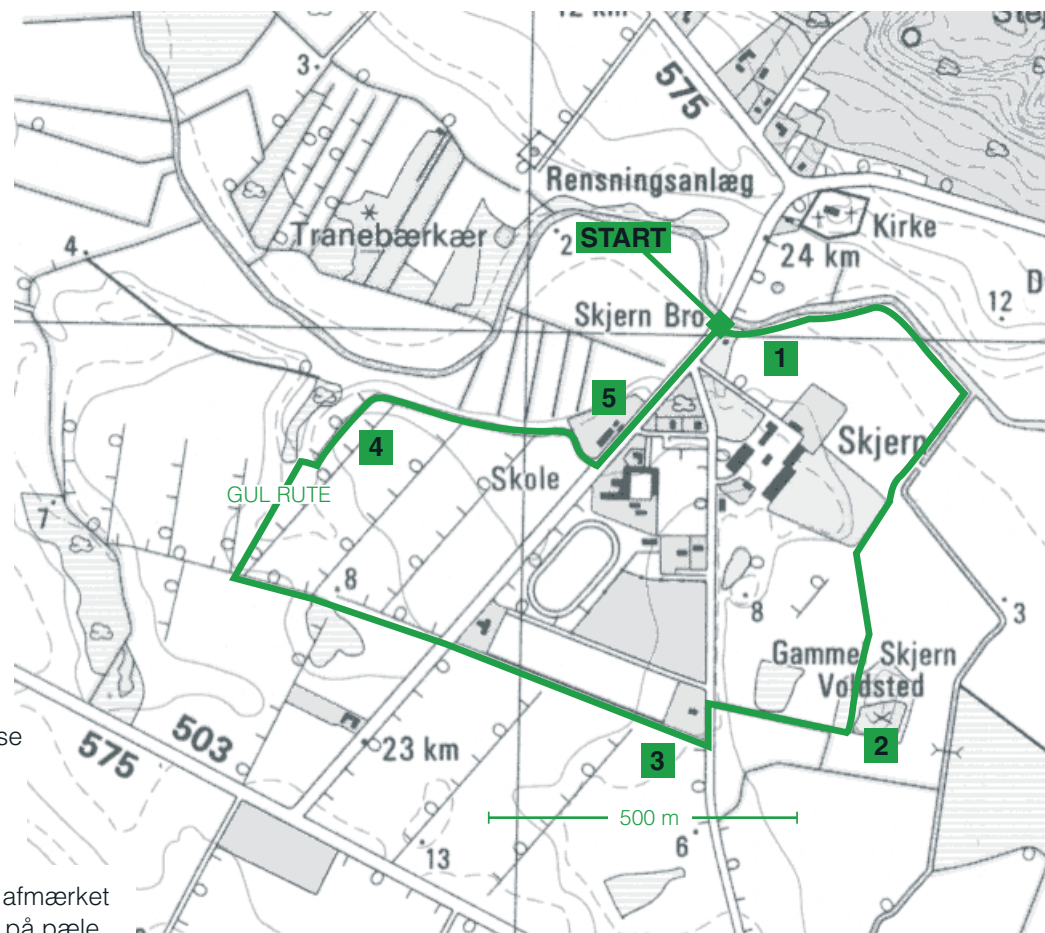
til af sig selv eller planter dem til, så de bliver til såkaldte vildtremiser (skjul for vildtet). Her i krattet bor der en grævlingefamilie. Man kan tydeligt se grævlingernes bo og finde deres let genkendelige spor med de lange kløer i den fugtige

jord på markvejen. Desuden kan man finde spor af ræv, ilder og vilde mink. Ruten tilbage langs åen går ad en smeltevandsterrasse med fin udsigt over engen og åen.

5 MEJERIET „GRANLY“

Sidst i 1800-tallet blomstrede andelstanken, og der blev bygget hundredevis af andelsmejerier. Nu er de fleste fusioneret og nedlagt, og mælken behandles af nogle få meget store mejerier. I 1950'erne byggede man frysehuse, som Løvskaal-Tindbæk Frysehus, der ligger ved siden af mejeriet. Frysehusene er nu erstattet af hjemmefrysere. Bygningerne ejes af Skjern Hovedgård og bruges til private formål.

Se efter den gule folderkasse – her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med gule trekkanter på pæle

LANDMANDENS AFGRØDER

Hvede

Hvede er verdens vigtigste kornart, og en af de mest dyrkede i Danmark. Den umodne hvedemark kendes på sin blågrønne farve. Akset i toppen har ingen stak, »hår«. Hveden bruges til dyrefoder og mel.

Byg

Vårbyg og vinterbyg er den mest dyrkede kornart i Danmark. Byg anvendes især til dyrefoder og ølfremstilling. Den kendes let på de lange stakke - de lange »hår«, der sid-der på akset i toppen af bygplanten.

Raps

Rapsen er let at kende på sin gule farve, når den blomstrer. Rapsen kan blive over 2 meter høj. Af rapsens små sorte frø udvindes olie, der bruges til madolie, farve og lak. Olien kan også bruges til brændstof til biler og traktorer.

Græs

Græs er en fællesbetegnelse for mange forskellige græsarter. Som foder til køerne dyrkes det oftest sammen med kløver. Græs dyrkes også til modenhed, hvor frøene høstes. Frøene anvendes f.eks. til græsplaner, golfbaner og nye græsmarker.

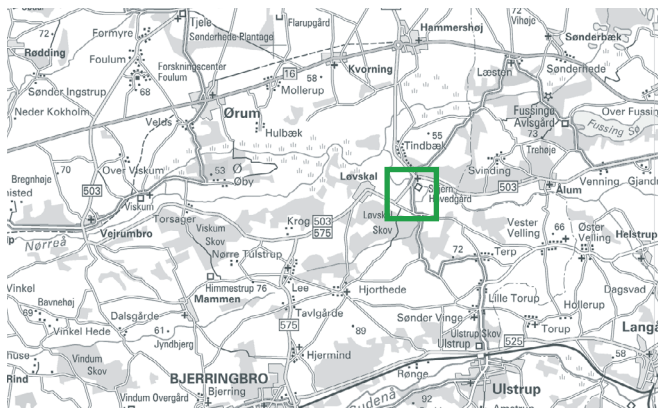
Kartofler

Den lave grønne plante dyrkes kun på en mindre del af landbrugsjorden i Danmark. Kartofflerne sætter i rækker, og der hyppes omkring rækkerne. Af kartoffelen produceres mange ting, f.eks. chips, kartoffelmel og kartoffelstivelse.

Græs til afgræsning

Til afgræsning bruges oftest en blanding af kløver og sildig alm. rajgræs. Køerne går på græsmarken fra sidst i april til efteråret. Pas på det elektriske hegn omkring græsmarken.

© Kort & Matrikstyrelsen (G. 21.01)

Sporet ved Skjern Hovedgård ligger ved landsbyen Skjern mellem Randers og Viborg. Tag evt. bus 61 Viborg-Løvskaal-Tapdrup, eller bus 71 Bjerringbro-Løvskaal-Hjørthede. Hvis man er i bil, kan man starte turen fra P-pladsen ved Gammel Sjern Voldsted. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne. GPS-kordinater til startpunktet: 56.45348°, 9.74999°.

HUND I SNOR

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejerens private ejendom, og han har åbnet sporet for færdsel til fods.

Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

Sporet ved Skjern Hovedgård

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		Gul rute

4 Henvisning til forklaring

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:

Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet

Tekst: Naturvejleder Jann Ribergaard, Viborg Amt
Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

SPOR0117 · Søs Jensen · 10/2002

SPOR I
LANDSKABET